

Reglaments

Decret pel qual s'aprova el reglament de modificació del reglament regulador del programa d'ajuts per a la millora del parc immobiliari nacional, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables

Exposició de motius

La Llei 21/2013, del 10 d'octubre, per al foment de la rehabilitació del parc immobiliari, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables ha establert el marc normatiu que ha permès ampliar l'aplicació del programa Renova a tot tipus d'edificis existents. Aquest programa, d'una durada de cinc anys, s'ha instrumentalitzat mitjançant el Reglament regulador del programa d'ajuts per a la millora del parc immobiliari nacional, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables, del 23 d'abril del 2014, i s'ha consolidat amb la primera convocatòria d'ajuts públics del programa Renova per a l'any 2014.

L'àmplia acceptació d'aquesta convocatòria, que en només vuit mesos de vigència ha esgotat el 93% dels recursos destinats per al 2014 a subvencions directes, i el 25% dels fons destinats al finançament preferent per al període 2014-2018, ha evidenciat, però, la necessitat de millorar determinats aspectes de la regulació reglamentària del programa Renova per tal d'augmentar l'eficiència d'aquests ajuts de conformitat amb els objectius fixats per la llei i, especialment, amb la normativa existent en matèria d'eficiència energètica.

Aquestes modificacions consisteixen en precisions de tipus conceptual (a la relació d'actuacions no protegibles pel programa Renova i a la definició d'actuacions importants en matèria d'eficiència energètica), de tipus econòmic (s'estableix un import màxim de subvencions directes per edifici al llarg de tot el programa Renova) i tendents a la consecució racional dels objectius en eficiència energètica (la implantació de sistemes d'energies renovables en els edificis existents no ha de ser indiscriminada i ha de comportar la disminució del consum d'energia).

També s'efectuen modificacions en la tramitació administrativa (s'introdueix una excepció per a actuacions urgents en matèria d'accessibilitat, s'aclareix la forma com es pot demostrar que els edificis compleixen la normativa tècnica vigent, s'indiquen les obligacions de registre que han de complir els projectes tècnics, i s'assenyala quina documentació justificativa s'ha d'aportar en cas d'actuacions importants en eficiència

energètica, abans i després de realitzar-les), i es modifica la composició de la Comissió Tècnica de Rehabilitació per donar cabuda a un representant dels arquitectes tècnics.

Totes aquestes modificacions del reglament afecten exclusivament els capítols primer i segon, que regulen les bases del programa i la Comissió Tècnica de Rehabilitació, respectivament, i es publiquen íntegrament per a una millor comprensió i seguretat jurídica del text.

Pels motius exposats, i a proposta dels ministres d'Economia i Territori i de Finances i Funció Pública, en funcions, el Govern, en la sessió de l'11 de febrer del 2015, aprova aquest Decret amb el contingut següent:

Article únic

S'aprova el Reglament de modificació del reglament regulador del programa d'ajuts per a la millora del parc immobiliari nacional, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables, que entrarà en vigor l'endemà de ser publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Reglament de modificació del reglament regulador del programa d'ajuts per a la millora del parc immobiliari nacional, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables

Capítol primer. Bases del programa

Article 1

Objecte del programa

L'objecte d'aquest programa, anomenat Renova, és establir les bases que regulin l'accés als ajuts públics per a la rehabilitació dels edificis existents situats en el territori nacional, atorgats pel Govern per incentivar i promoure la millora de les condicions d'habitabilitat, d'accessibilitat, de seguretat industrial i de seguretat general de l'edifici, de les façanes, de sostenibilitat i d'eficiència energètica, així com la implantació d'energies renovables tant en els edificis existents com en els de nova construcció.

Article 2

Règim de concessió dels ajuts

1. Els ajuts que es regulen per mitjà del programa Renova revesteixen la modalitat de subvenció directa i préstec preferent, segons la tipologia d'actuacions inclosa a l'article 3. En qualsevol cas, aquests ajuts estan subjectes al compliment, l'execució i la realització dels objectius, les activitats i les condicions establerts per aquest Reglament.

2. Les actuacions objecte d'ajut se seleccionen en règim de concurrència simple, de manera que s'atorguen els ajuts a les que compleixin tots i cadascun dels requisits establerts, per ordre de la data de presentació de la sol·licitud de l'ajut, fins a esgotar el pressupost disponible en la convocatòria anual del programa Renova.

3. Les actuacions compromeses s'efectuen en béns immobles de titularitat del beneficiari dels ajuts.

4. Tots els ajuts previstos en el programa Renova són compatibles entre si i amb els que puguin establir altres administracions públiques o entitats privades, nacionals o internacionals, sempre que no superin el 40% dels costos de les actuacions protegibles.

5. En cas d'obtenir d'altres ajuts públics o privats, els ajuts acordats en el marc del programa Renova tenen un caràcter subsidiari.

Article 3

Tipologia d'actuacions objecte dels ajuts

1. Els ajuts es destinen a actuacions que compleixin les condicions establertes en el programa Renova i que han d'enquadrar-se en una o més de les tipologies següents, les quals es descriuen amb detall a la convocatòria anual del programa:

- a) La millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques en els edificis existents.
- b) La millora de la seguretat industrial dels edificis existents.
- c) La millora de l'aïllament tèrmic i acústic dels edificis existents.
- d) La millora de la sostenibilitat dels edificis existents.
- e) La millora de l'eficiència energètica dels edificis existents.
- f) La millora de les façanes, dels patis interiors i de les cobertes dels edificis existents.
- g) La instal·lació de sistemes d'aprofitament d'energies procedents de fonts renovables en els edificis existents i en els de nova construcció.

2. Aquests ajuts són aplicables, si escau, a les unitats que integren els edificis que disposin del certificat o la cèdula d'habitabilitat, o de l'autorització per exercir-hi una activitat econòmica, quan correspongui.

3. S'exclouen expressament d'aquests ajuts:

- a) Les instal·lacions industrials, els tallers i els edificis agrícoles no residencials, de baixa demanda energètica, mesurada en funció de la potència elèctrica instal·lada i de la superfície construïda, en base a la classificació tipus C establerta en l'annex 7, titulat "Classificació de les instal·lacions", del Reglament d'instal·lacions elèctriques de baixa tensió vigent.
- b) Les construccions provisionals amb un termini igual o inferior a dos anys.
- c) Els edificis independents amb una superfície útil total inferior a 50 m².

Article 4

Finançament del programa

1. El finançament del programa Renova s'efectua amb la dotació que es consigni anualment a la Llei del pressupost.

2. Un cop aprovat el pressupost de l'exercici anual, i a proposta del ministre responsable de l'habitatge, el Govern aprova la convocatòria per acollir-se als ajuts que estableix el programa Renova, que es publica al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

3. Es considera esgotat el pressupost disponible habilitat per a l'execució del programa Renova quan es presenti la darrera sol·licitud d'ajut que exhaurixi l'import establert en la convocatòria anual del programa. A aquest fet se li dóna la mateixa publicitat que a la convocatòria, amb la indicació de la data de registre d'aquesta darrera sol·licitud. No obstant això, i amb posterioritat a aquest moment, es poden seguir registrant sol·licituds d'ajut per l'ordre rigorós de presentació, supeditades al fet que es produeixin desestimacions o renúncies de sol·licituds d'ajut prèvies que puguin alliberar pressupost. Però en cap cas el registre o la presentació d'aquestes sol·licituds no genera un dret a percebre l'ajut.

4. En qualsevol cas, el pressupost del programa Renova pot incrementar-se sempre que hi hagi disponibilitats pressupostàries que ho possibilitin. A aquesta decisió se li dóna la mateixa publicitat que a la convocatòria del programa.

Article 5

Actuacions protegibles i requisits que han de complir-se per a l'obtenció dels ajuts

1. Les actuacions protegibles són les que es descriuen a la convocatòria anual del programa Renova per a cadascuna de les tipologies d'actuació descrites a l'article 3.

2. No són actuacions protegibles pel programa Renova:

- a) Les que consisteixin en tasques de manteniment de les instal·lacions existents.
- b) Les que representin el buidat estructural o l'enderroc de façanes de l'edifici existent.
- c) Les que impliquin un increment del volum o de l'edificabilitat de l'edifici existent, llevat que aquest increment sigui necessari per encabir-hi les instal·lacions o els elements de les actuacions protegibles.
- d) Les que corresponguin a l'acabament interior d'una construcció existent que no ha estat mai finalitzada.
- e) Les que representin un cost igual o superior al valor de l'edifici abans de l'execució de les actuacions protegibles.
- f) Les que s'efectuïn en compliment d'una normativa vigent, ja sigui d'àmbit nacional o comunal, llevat que puntualment per interès general s'estableixi un període limitat per efectuar determinades actuacions.
- g) Les que corresponguin a la instal·lació d'algun sistema d'aprofitament d'energia renovable amb una regulació específica del règim econòmic.
- h) Les que afectin béns immobles que integren el patrimoni cultural d'Andorra tal com apareixen definits a la Llei 9/2003, del 12 de juny, del patrimoni cultural d'Andorra, llevat que respectin el caràcter, la naturalesa i l'autenticitat de l'edifici, i hagin rebut l'autorització del Ministeri de Cultura.
- i) Les que afectin béns immobles respecte dels quals l'Administració pública hagi incoat un expedient sancionador per incompliment de la normativa vigent.
- j) Les que impliquin un increment de la potència nominal contractada de les instal·lacions en edificis existents, excloent-ne la dels locals comercials que en formen part.
- k) Totes les altres actuacions que es defineixin com a no protegibles en la convocatòria del programa Renova.

3. Per considerar protegible una actuació determinada, ha de complir amb la normativa vigent que hi sigui aplicable, tenir l'autorització comunal preceptiva i ajustar-se a la legalitat urbanística.

4. En les actuacions protegibles s'han d'utilitzar solucions constructives, tipològiques i formals coherents amb la finalitat de la rehabilitació i les característiques arquitectòniques de l'edifici i el seu entorn.

5. Les actuacions de millora del comportament tèrmic i/o acústic per a les quals se sol·licita l'ajut han de complir les exigències mínimes d'eficiència energètica o els valors límit que figuren en l'annex 1 del Reglament energètic en l'edificació vigent, i les exigències acústiques que figuren en la normativa en vigor, si escau.

6. Les actuacions de millora de l'eficiència energètica i d'implantació d'energies renovables en edificis existents no han de comportar l'augment de la potència nominal contractada, ja sigui mitjançant la substitució o l'anul·lació del sistema de producció d'energia anterior. Si l'actuació s'efectua per fases, el compliment d'aquest requisit ha de ser efectiu en finalitzar la darrera fase.

7. Els ajuts s'atorguen als sol·licitants que acreditin que compleixen, a més, els requisits següents:

a) Els edificis en què s'efectuen les actuacions que es vulguin acollir als ajuts del programa Renova han d'haver estat construïts a l'empara d'una llicència d'una antiguitat mínima de 15 anys, llevat de les actuacions per millorar l'eficiència energètica, en què l'edifici ha d'haver estat construït abans que hi sigui aplicable el Reglament energètic en l'edificació, de l'1 d'octubre del 2010, i de les actuacions per implantar energies renovables, en què no es requereix cap antiguitat.

Per acreditar l'antiguitat de l'edifici, es considera la data de la llicència d'obres de construcció i de les posteriors llicències d'obres de reforma, si escau.

b) Les actuacions que es vulguin acollir als ajuts del programa Renova no han d'haver finalitzat abans de la presentació de la sol·licitud corresponent. A més, i atès el caràcter incentivador d'aquest programa, no es prenen en consideració les actuacions iniciades abans de l'exercici pressupostari corresponent a la convocatòria. Per acreditar aquest supòsit, es considera la data de la llicència d'obres corresponent o la del registre d'entrada al Comú del certificat d'inici de les obres, si escau.

No obstant això, les sol·licituds d'ajut registrades i que no hagin pogut ser valorades perquè s'hagi esgotat el pressupost disponible de la convocatòria, tenen dret a presentar-se de nou a la convocatòria següent sempre que l'inici de les obres, acreditat segons el que estableix el paràgraf anterior, sigui posterior a la data a què es fa referència a l'article 4.3. Aquestes sol·licituds es valoraran amb els criteris de la nova convocatòria i es prendran en consideració encara que les actuacions ja estiguin finalitzades.

8. L'execució de les actuacions protegibles ha d'iniciar-se en un període no superior als 6 mesos a comptar de la data de notificació de la resolució de l'ajut corresponent, i la seva finalització no pot excedir de 12 mesos (per a actuacions que afecten unitats que integren els edificis) o de 24 mesos (per a actuacions que afecten tot un edifici) a comptar de la data de notificació de la resolució de l'ajut corresponent.

Excepcionalment, la Comissió Tècnica de Rehabilitació pot prorrogar aquest darrer termini per un any més quan, per causes justificades alienes a la voluntat del beneficiari de l'ajut, es prevegi no finalitzar les actuacions en el temps previst. El beneficiari de l'ajut ha de formalitzar aquesta sol·licitud per escrit.

En el termini d'un mes des de l'inici de les actuacions cal presentar, si no es va presentar juntament amb la sol·licitud, el comunicat d'inici d'obres i adjuntar-hi la llicència d'obres corresponent, que ha de ser vigent durant tota la seva execució.

9. Els beneficiaris dels ajuts han d'executar les obres ajustant-se al projecte tècnic presentat, que ha d'incloure el conjunt d'actuacions necessàries perquè, un cop finalitzades aquestes obres, es compleixi la normativa vigent que sigui aplicable a la tipologia d'actuació per a la qual es concedeix l'ajut.

El projecte tècnic pot preveure la realització d'aquestes actuacions per fases. En aquest supòsit, se sol·licita l'ajut per a cadascuna d'aquestes fases en un termini màxim de 5 anys, a comptar de la data de la primera resolució de concessió de l'ajut.

10. Els edificis o les seves unitats per als quals s'hagin concedit ajuts no en poden rebre de nous per al mateix tipus d'actuació fins que hagin transcorregut 10 anys, a comptar de la data en què s'hagi emès el certificat de compliment de les obres, excepte en el cas que la seva execució s'efectuï per fases, tal com es preveu a l'apartat anterior.

Article 5

bis. Tramitació simplificada per a actuacions urgents en matèria d'accessibilitat

Quan s'efectuïn actuacions destinades a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques en edificis existents que siguin ineludibles per causa de força major degudament acreditada per l'Administració, es poden presentar les sol·licituds en qualsevol moment, fins i tot en cas que les obres s'hagin finalitzat amb una antelació màxima de sis mesos a la presentació de la sol·licitud.

Article 6

Despeses protegibles

Es consideren despeses protegibles les que siguin necessàries per aconseguir els objectius del programa Renova, per a cadascuna de les tipologies d'actuació, dins dels conceptes següents:

- els honoraris dels professionals que hi intervinguin;
- el cost de la redacció dels projectes, dels informes tècnics i dels certificats necessaris relacionats amb la tipologia d'actuació objecte de l'ajut;
- les despeses de la direcció i execució de l'obra i de la instal·lació, si escau;
- les despeses d'inversió efectuada en equips;
- les despeses d'execució de la instal·lació, de l'obra civil associada i de les instal·lacions auxiliars necessàries;
- els tributs satisfets per raó de les actuacions, excepte la compensació dinerària lliurada als comuns per la cessió obligatòria de terrenys en aplicació de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme vigent.

Article 7

Quantia i modalitats dels ajuts

1. La quantia màxima dels ajuts establerts en el programa Renova es determina en funció de la tipologia d'actuació i considerant les despeses protegibles que escaiguin, d'acord amb el que estableixi la convocatòria anual per a cadascuna de les modalitats d'ajuts –subvenció directa i préstec preferent–, que tenen com a finalitat el compliment de les actuacions protegibles corresponents. Aquest import no podrà augmentar-se per desviacions en l'execució de les actuacions objecte de l'ajut.

2. La dotació pressupostària per al programa Renova destinada a subvencions directes es distribueix, en els percentatges que fixi la convocatòria anual, en una part per a actuacions protegibles en edificis i en una altra part per a actuacions protegibles en les unitats que els integren. Això no obstant, la Comissió Tècnica de Rehabilitació pot acordar traspassar fons de l'una a l'altra en el cas que una esgoti la seva dotació.

3. L'import màxim de la subvenció directa no pot superar en cap cas el 40% del cost real de l'actuació protegible.

Aquest import màxim pot consistir en un percentatge de la despesa protegible, en una quantitat determinada, o ser proporcional a la despesa protegible en funció de la millora obtinguda en termes d'eficiència energètica, calculada pel que disposi la certificació de l'eficiència energètica de l'edifici, quan es tracti d'actuacions importants.

S'entén per actuacions importants en eficiència energètica les que s'efectuen exclusivament en edificis, excloent les que només afecten determinades unitats d'aquests edificis:

- quan s'actua de forma global per millorar l'eficiència energètica de tot l'edifici; o bé,
- quan s'actua de forma individual sobre més d'un element de l'edifici i l'import d'aquestes actuacions protegibles supera els 100.000 euros.

La convocatòria pot establir un import màxim de subvenció directa per a cada actuació protegible, i també un import màxim total per a les diverses actuacions protegibles realitzades en un mateix edifici al llarg de totes les convocatòries del programa Renova.

4. El préstec preferent, en la quantia màxima prevista en la resolució de concessió corresponent, es materialitza en una operació de crèdit amb una entitat bancària en el marc del programa d'inversió amb finançament privilegiat vigent als efectes del programa Renova i qualificat pel Govern d'interès nacional i social.

Aquesta operació de crèdit s'ha de formalitzar en un termini màxim de 3 mesos després de la data de notificació de la resolució. Un cop hagi transcorregut aquest termini sense que s'hagi formalitzat el crèdit, la resolució queda anul·lada automàticament, i només es pot reprendre per decisió de la Comissió Tècnica de Rehabilitació, que l'adopta en un termini màxim addicional d'un mes i a demanda del beneficiari.

5. El préstec preferent s'atorga d'acord amb les condicions següents:

- a) Import sol·licitat: fins a un màxim del 100% de les despeses protegibles.
- b) Tipus d'interès: euríbor a un any + 1,50%, lliure de comissions, pagables i revisables per períodes vençuts.
- c) Durada i termini màxim d'amortització: s'han de pactar de comú acord entre l'entitat bancària i el sol·licitant, que en cap cas no pot superar el termini de 15 anys, i es pot incloure un període de carència d'1 any.
- d) Cancel·lació anticipada: es pot cancel·lar anticipadament a demanda del beneficiari, sense cap tipus de penalització.
- e) Amortització parcial: es poden fer amortitzacions parcials sense cap tipus de penalització ni comissió.
- f) Garantia: el Govern el garanteix en la seva totalitat durant tota la seva vigència.

6. El beneficiari de l'ajut ha de declarar per escrit que el bé immoble que és objecte d'actuacions protegibles queda afectat legalment al compliment del deute i de les obligacions que contreu.

A més, quan l'ajut consisteixi en un préstec preferent per un import superior a 15.000 euros, s'ha de formalitzar en una escriptura pública una garantia hipotecària d'aquest bé immoble a favor del Govern, i les despeses d'aquest acte van íntegrament a càrrec del beneficiari del préstec preferent.

7. A efectes de facilitar-ne el control, el beneficiari d'un préstec preferent ha d'obrir un compte bancari destinat exclusivament a la gestió dels pagaments derivats de les actuacions protegibles que són objecte de l'ajut, i ha de presentar un extracte dels seus moviments anualment o quan se li requereixi.

8. La no-iniciació de cap acció durant el transcurs del primer any després de la concessió del préstec preferent comporta l'inici de les actuacions tendents a la seva cancel·lació.

9. El beneficiari d'una subvenció directa la destina a l'amortització del préstec preferent en el moment de la seva percepció, si escau.

Article 8

Beneficiaris dels ajuts

1. Poden ser beneficiaris dels ajuts del programa Renova les persones físiques, les persones jurídiques i les comunitats de propietaris d'edificis que disposin d'un títol de domini o qualsevol altre dret que els permeti dur a terme les actuacions protegibles.

En el cas que el beneficiari sigui una comunitat de propietaris, només s'atorguen els ajuts corresponents a la part alíquota de les unitats immobiliàries que compleixin tots els requisits sol·licitats.

2. Així mateix, poden ser beneficiaris dels ajuts del programa Renova els comuns, els quarts, les entitats parapúbliques, les entitats de dret públic i les societats públiques, en el cas en què els seus edificis o les unitats que els integren no siguin afectats a un ús o a un servei públic.

3. Els beneficiaris dels ajuts han de complir, a més, els requisits següents:

- a) No han de tenir deutes pendents de pagament amb l'Administració pública, i han d'estar al corrent de les seves obligacions tributàries.
- b) No s'han de trobar en suspensió de pagaments o en fallida, ni tampoc en estat d'insolvència.
- c) No han d'estar actualment processats, ni han d'haver estat condemnats mitjançant sentència ferma per delictes de falsedat o contra la propietat.
- d) No han d'haver donat lloc, per culpa o negligència seva, a la resolució ferma de cap contracte fet amb l'Administració general durant els darrers 3 anys.

Article 9

Drets i obligacions dels sol·licitants i dels beneficiaris dels ajuts

1. Els sol·licitants i els beneficiaris dels ajuts del programa Renova tenen els drets següents:

- a) Dret a rebre informació sobre els ajuts sol·licitats.
- b) Dret a la intimitat i a la confidencialitat de les dades i de la informació que consti en els seus expedients, protegides legalment, d'acord amb la Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals.
- c) Dret a l'atorgament de l'ajut si compleixen els requisits establerts i hi ha disponibilitat pressupostària.
- d) Dret a renunciar per escrit a l'ajut, sempre que retornin la quantitat rebuda més els interessos legals generats des de la data de recepció de l'ajut i qualsevol altra despesa que s'hagi generat.

2. Els sol·licitants i els beneficiaris dels ajuts del programa Renova tenen les obligacions següents:

- a) Autoritzar l'Administració general a verificar les dades consignades en les sol·licituds presentades i en la documentació que s'hi incorpori, i a sol·licitar la informació rellevant tant dels registres de la mateixa Administració general com dels de les administracions comunals i del notariat per verificar qualsevol

concepte que es prengui en consideració per adjudicar els ajuts, sense perjudici del que estableix la Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals.

b) Efectuar les actuacions d'acord amb el projecte presentat i aprovat per la Comissió Tècnica de Rehabilitació.

c) Destinar els recursos econòmics que han rebut a la finalitat per a la qual han estat sol·licitats i atorgats, en la forma i els terminis establerts en el programa Renova.

d) Comunicar l'inici de les obres segons el model oficial i adjuntar la llicència d'obres per a les actuacions que ho requereixen dins el termini d'execució.

e) Comunicar per escrit al departament encarregat de l'habitatge qualsevol modificació en les obres que es duen a terme. Les modificacions, degudament motivades, han de ser valorades i acceptades per la Comissió Tècnica de Rehabilitació.

f) Comunicar al departament encarregat de l'habitatge l'obtenció de qualsevol altre ajut atorgat per altres entitats públiques o privades i per a la mateixa finalitat.

g) Conservar la titularitat de l'edifici o la seva unitat i mantenir-hi les instal·lacions i els materials per als quals s'hagin rebut els ajuts, durant un període mínim de 3 anys a comptar de la data de la resolució de l'atorgament de l'ajut, si la despesa protegible de l'actuació és inferior a 100.000 euros, o de 5 anys per a despeses protegibles superiors.

En el cas de transmissió onerosa per actes entre vius abans dels terminis previstos al paràgraf anterior, s'ha de retornar l'import rebut en concepte de subvenció directa més els interessos legals corresponents i qualsevol altra despesa que s'hagi generat, i s'ha de cancel·lar el préstec preferent obtingut, si escau.

En el cas de transmissió onerosa per actes entre vius després dels terminis previstos al paràgraf primer, es pot procedir a la subrogació del préstec preferent en les mateixes condicions en què es va atorgar. La persona que se subroga ha de complir els requisits establerts a l'article 8.3 i ha d'afectar el bé immoble, ara de la seva propietat, en els termes establerts a l'article 7.6.

h) Informar de l'alteració de les condicions que s'hagin tingut en compte per a la concessió dels ajuts.

i) Comunicar els canvis de domicili a efectes de notificacions durant el període en què l'ajut sigui susceptible de control, sempre que el beneficiari no sigui una administració o entitat pública.

j) Procedir al reintegrament de l'ajut percebut en els supòsits establerts a l'article 13.

k) Fer constar el suport del Govern en qualsevol actuació protegible pel programa Renova, segons el model establert. El departament encarregat de l'habitatge pot facilitar el material per a aquesta finalitat.

Article 10

Presentació de les sol·licituds i documentació

1. Les sol·licituds d'ajuts es formalitzen d'acord amb el formulari oficial, acompanyat de la documentació que s'estableix a l'apartat següent, dins el termini previst en la convocatòria anual del programa Renova, i es presenten al Servei de Tràmits del Govern.

2. La sol·licitud d'ajut s'ha d'acompanyar de la documentació següent:

a) Si el sol·licitant és una persona física estrangera, el passaport o el document nacional d'identitat.

b) Si el sol·licitant és una persona jurídica, la certificació de l'acta de l'òrgan de govern que pren l'acord, en què consti, com a mínim:

- i. l'autorització a la persona que representi la societat per signar i presentar la sol·licitud d'ajut, així com per actuar en nom de la societat als efectes de seguiment, notificacions i tràmits administratius que s'hi relacionin;
- ii. l'aprovació de les actuacions protegibles pel programa Renova que es proposen executar;
- iii. l'acceptació de les condicions i les limitacions que es preveuen en aquest Reglament per obtenir l'ajut.

c) Si el sol·licitant és una comunitat de propietaris, la certificació de l'acta de la junta de propietaris, en què consti, com a mínim:

- i. l'autorització al president o la persona que representi la comunitat per signar i presentar la sol·licitud d'ajut, així com per actuar en nom de la comunitat als efectes de seguiment, notificacions i tràmits administratius que s'hi relacionin;
- ii. l'aprovació de les actuacions protegibles pel programa Renova que es proposen executar;
- iii. l'acceptació de les condicions i les limitacions que es preveuen en aquest Reglament per obtenir l'ajut.

d) Si el sol·licitant està comprès en un dels supòsits descrits a l'article 8.2, la certificació de l'acta de l'òrgan de govern que pren l'acord, en què consti, com a mínim:

- i. l'autorització a la persona que n'exerceixi la representació per signar i presentar la sol·licitud d'ajut, així com per actuar en nom seu als efectes de seguiment, notificacions i tràmits administratius que s'hi relacionin;
- ii. la declaració expressa que l'edifici o les unitats de l'edifici per a les quals se sol·licita l'ajut no estan afectats a un ús o a un servei públic;
- iii. l'aprovació de les actuacions protegibles pel programa Renova que es proposen executar;
- iv. l'acceptació de les condicions i les limitacions que es preveuen en aquest Reglament per obtenir l'ajut.

e) El document que acrediti el títol de domini o qualsevol altre dret que permeti al sol·licitant dur a terme les actuacions protegibles.

En el cas que el sol·licitant sigui una comunitat de propietaris, cal presentar l'escriptura de divisió horitzontal i un certificat de l'administrador de la comunitat que acrediti la identitat de cada propietari dels habitatges i els locals que la integren.

En cas que el sol·licitant formi part d'una comunitat de propietaris, i en el supòsit que efectuï actuacions per a la implantació d'energies renovables en la seva unitat, cal presentar la certificació de l'acta de la junta de propietaris, que:

- i. autoritza el sol·licitant a desconnectar-se del sistema de producció d'energia existent, i
- ii. es compromet a no incrementar la potència nominal contractada de l'edifici, tal com s'estableix a l'article 5.6, excepte en el supòsit que es tracti d'un local comercial que en formi part.

f) La justificació del compliment de la normativa vigent que li és aplicable, d'acord amb el detall establert a l'annex 1. Aquesta documentació pot substituir-se per una certificació d'una empresa de qualitat i control legalment establerta al país o d'un tècnic competent.

En cas que el sol·licitant sigui una comunitat de propietaris, s'accepta substituir els formularis individuals dels elements que integren l'edifici per una relació signada per l'administrador que contingui la informació sol·licitada per a cadascun d'aquests elements.

g) El pressupost detallat del cost de les obres amb amidament i preus unitaris de cada partida, signat pel sol·licitant i per l'empresari, legalment establert al país, i amb els materials que s'utilitzaran i el termini d'execució de les obres. Junt amb el pressupost acceptat també cal presentar almenys dos ofertes d'altres proveïdors legalment establerts al país. En el cas que no s'hagi triat el pressupost més econòmic, cal presentar una justificació tècnica del pressupost escollit.

Quan es tracti d'actuacions d'instal·lació d'energies renovables, d'actuacions a les quals s'atorga una subvenció directa per una quantitat determinada, d'actuacions en unitats que integren els edificis destinades a habitatge, o d'actuacions en edificis unifamiliars destinats a habitatge, només s'ha de presentar un únic pressupost.

Si en un mateix edifici es projecta executar obres que consisteixen en diverses actuacions protegibles pel programa Renova, s'ha de presentar el pressupost degudament separat per a cada una de les actuacions. Les despeses de caràcter conjunt s'han d'atribuir a cada una de les actuacions en proporció al seu cost.

h) El projecte tècnic de les actuacions que s'hagin de realitzar efectuat per un tècnic competent autoritzat a exercir al país o, en el cas que no es requereixi aquest projecte, una memòria tècnica efectuada per un professional competent o per un empresari, si escau, legalment establerts al país, que justifiqui les actuacions projectades, les millores previstes per a cada actuació i el compliment de la normativa vigent. Aquesta memòria tècnica ha de contenir, també i quan escaigui, la informació prevista a l'annex 2 per a les actuacions relacionades amb la instal·lació de sistemes d'aprofitament d'energies renovables o amb la millora de l'envolupant tèrmica.

El projecte tècnic ha d'estar degudament registrat al departament corresponent, quan escaigui.

i) Per a les actuacions importants en eficiència energètica definides a l'article 7.3, l'informe de l'eficiència energètica en l'edificació, amb el contingut que estableix l'article 5 del Reglament de la certificació de l'eficiència energètica en l'edificació vigent, efectuada per un tècnic competent autoritzat.

j) En cas de sol·licitar un ajut per a la millora d'instal·lacions de depuració d'aigües residuals, també cal presentar un certificat elaborat per un organisme de control en matèria ambiental, en què se certifiqui que la proposta tècnica adoptada respon a la normativa vigent, sense perjudici que un cop feta la instal·lació caldrà obtenir l'autorització corresponent.

k) La llicència d'obres o el justificant de la seva sol·licitud; en qualsevol cas, s'ha de presentar amb el comunicat d'inici de les obres.

l) La declaració d'afectació de béns immobles segons el model H3 T003 signada per totes les persones propietàries.

m) Un recull fotogràfic de l'estat inicial de l'indret, el material i/o les instal·lacions objecte de la sol·licitud d'ajut i, sempre que sigui possible, una fotografia, mapa o plànol de la situació exacta de l'edifici o de la unitat en què s'actua.

3. La documentació a què fan referència els punts g, h, i, j i m de l'apartat anterior també s'ha de presentar en format digital.

4. A requeriment del departament encarregat de l'habitatge o de la Comissió Tècnica de Rehabilitació, també s'ha de presentar qualsevol altra documentació complementària que s'estimi necessària per a la correcta valoració de l'actuació per a la qual se sol·licita l'ajut.

5. Un cop presentada la sol·licitud i abans de la seva resolució, es poden prendre en consideració modificacions en les actuacions projectades, sempre que es comuniquin per escrit i estiguin degudament motivades. En el cas que aquestes modificacions comportin un increment en l'import dels ajuts sol·licitats, aquests increments es poden prendre en consideració sempre que hi hagi disponibilitat pressupostària i seguint estrictament l'ordre de comunicació o presentació a què es fa referència a l'article 2.2.

Article 11

Tramitació de les sol·licituds, resolució dels ajuts, publicitat i recursos

1. El Servei de Tràmits trameta les sol·licituds d'ajut registrades al departament encarregat de l'habitatge, que comprova que la sol·licitud compleixi els requisits establerts en aquest Reglament i remet l'expedient a la Comissió Tècnica de Rehabilitació perquè valori les actuacions presentades i proposi els ajuts i els imports que correspongui atorgar.

Si el departament encarregat de l'habitatge o la Comissió Tècnica de Rehabilitació observa que hi manca informació, dades o documents, requereix al sol·licitant que, en un termini de 10 dies hàbils a comptar de l'endemà de rebre la notificació, esmeni el defecte o adjunti els documents preceptius, amb indicació que si no ho fa, es considera que desisteix de la seva sol·licitud i es dicta la resolució corresponent.

2. Vistos l'informe del departament encarregat de l'habitatge i la valoració de la Comissió Tècnica de Rehabilitació, el Govern aprova o denega l'atorgament de l'ajut en el termini màxim de dos mesos comptats a partir de la data de presentació de la sol·licitud.

3. Si la resolució és favorable, ha d'indicar, com a mínim:

- a) El beneficiari a qui es concedeix l'ajut.
- b) Les actuacions a què s'ha de destinar l'ajut.
- c) El tipus d'ajut i la seva quantia, sobre la base de les despeses protegibles aplicables, així com les condicions que hi siguin aplicables.
- d) Els terminis per a l'execució de les actuacions protegibles i per a la seva justificació.
- e) Les condicions de compliment obligatori relacionades amb l'execució de les actuacions, com l'acreditació del compliment de la normativa vigent que hi sigui aplicable i l'obtenció de les llicències preceptives i les autoritzacions administratives.

4. La resolució favorable es notifica al beneficiari i es publica trimestralment al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, d'acord amb l'article 12.6 del Reglament del procediment per a la concessió i el control de les subvencions i les transferències públiques vigent, informant del beneficiari, de la quantitat atorgada i/o avalada, i de la finalitat de l'ajut.

5. Si la resolució és denegatòria, es notifica de forma motivada al sol·licitant.

6. Contra la resolució dictada, que no exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs de reposició davant del mateix Govern en el termini de 13 dies hàbils des de l'endemà de la notificació de l'acte que es recorre, d'acord amb el que disposa l'article 124 del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989.

7. En cas de resolució anticipada del préstec preferent, que suposa l'execució de l'aval consignat pel Govern, també es fa públic al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el beneficiari del préstec resolt, l'import de l'aval executat i el motiu de la resolució.

Article 12

Justificació de la finalització de les actuacions i pagament de les subvencions

1. La justificació per part dels beneficiaris de la finalització de les actuacions protegibles s'efectua en el període d'un mes a comptar dels terminis establerts a l'article 5.8, mitjançant l'aportació de la documentació següent:

- a) El comunicat de final d'obra i la justificació de la despesa segons el model oficial, en què s'adjunten les factures o les certificacions i els rebuts de pagament.
- b) Un certificat emès pel tècnic competent autoritzat o empresari, si escau, descrits a l'article 10.2.h, o pel seu substitut, si escau, per acreditar que les actuacions objecte de l'ajut s'han executat d'acord amb el projecte o la memòria tècnica presentats i que s'assoleix el nivell de qualitat previst.

En aquest certificat cal indicar el número de registre de la instal·lació prop del ministeri competent en matèria d'indústria, quan es tracta d'actuacions subjectes a la Llei de seguretat i qualitat industrial, i del registre de la declaració d'energia o del certificat de final d'obra energètic per a actuacions relacionades amb sistemes de producció tèrmics o elèctrics mitjançant instal·lacions per a la captació, l'aprofitament i l'ús de diverses fonts d'energies renovables i d'hidrocarburs.

- c) Per a les actuacions que corresponguin a obres majors, la presentació del certificat de final d'obra.

Quan l'execució es realitza per fases, segons el que preveu l'article 5.9, el certificat descrit a la lletra b d'aquest apartat és suficient per a les fases intermèdies.

- d) Per a les actuacions importants en eficiència energètica definides a l'article 7.3, la certificació de l'eficiència energètica de l'edifici obtinguda un cop executades les actuacions objecte de l'ajut, efectuada per un tècnic competent autoritzat, en què s'acrediti la qualificació energètica assolida calculada segons els paràmetres de classificació establerts en el Reglament de la certificació de l'eficiència energètica en l'edificació vigent; i durant els dos anys següents, les dades reals del consum d'energia de l'edifici.

Quan l'execució es realitza per fases, segons el que preveu l'article 5.9, el certificat descrit a la lletra b d'aquest apartat és suficient per a les fases intermèdies.

- e) Per a les actuacions de millora de les instal·lacions de depuració d'aigües residuals o sanejaments autònoms, el certificat de l'organisme de control en matèria ambiental per obtenir l'autorització de la instal·lació.
- f) Un recull fotogràfic de les actuacions dutes a terme.

- 2. La documentació a què fa referència l'apartat anterior s'ha de presentar també en format digital.

3. La Comissió Tècnica de Rehabilitació emet un certificat de compliment de conformitat amb les obres executades. Amb aquesta finalitat, i mitjançant els tècnics dels ministeris competents o els que es designin, es poden efectuar les actuacions de seguiment i de control necessàries per garantir que els beneficiaris destinen els ajuts atorgats a les obres subvencionades, i verificar el compliment de les condicions i els requisits que van donar lloc a l'atorgament i de les obligacions establertes en aquest Reglament.

4. Un cop emès el certificat de compliment de conformitat amb les obres executades i s'hagi justificat la despesa, el departament encarregat de l'habitatge ordena, si escau, al Ministeri de Finances el pagament de la subvenció concedida, que s'abona en el termini màxim d'un mes.

5. En el supòsit que el beneficiari de la subvenció sigui una comunitat de propietaris, el repartiment de la subvenció entre ells l'efectua la comunitat en funció dels acords que s'hagin adoptat per al finançament de les obres.

6. L'Administració es reserva el dret de revisar els ajuts ja concedits i, en especial, la possibilitat de modificar la resolució de concessió en cas d'alteració de les condicions o d'obtenció concurrent d'altres ajuts per part del beneficiari. La reducció corresponent de la quantia dels ajuts ja concedits l'efectua el departament encarregat de l'habitatge a proposta de la Comissió Tècnica de Rehabilitació.

7. La incoació d'un expedient sancionador per incompliment de la normativa tècnica vigent durant l'execució de les obres, comporta l'ajornament del pagament de l'ajut fins a la seva resolució d'arxiu.

Article 13

Revocació i reintegrament dels ajuts

1. Són causes de revocació total o parcial de l'ajut:

- a) falsejar les condicions requerides per a la seva obtenció o ocultar les que l'haurien impedit;
- b) l'incompliment total o parcial de l'objectiu, de l'activitat, del projecte, els terminis o la no-adopció del comportament que fonamenta la concessió dels ajuts;
- c) l'incompliment de les obligacions imposades als beneficiaris, i dels compromisos assumits amb motiu de la concessió dels ajuts;
- d) l'incompliment de la normativa tècnica vigent durant l'execució de les obres constatat mitjançant un expedient sancionador;
- e) l'execució per part de l'entitat bancària de la garantia atorgada pel Govern en relació amb el préstec preferent;
- f) la resistència, l'excusa, l'obstrucció o la negativa a les actuacions de comprovació, i l'incompliment de l'obligació de conservar documents quan d'això es derivi la impossibilitat de verificar la utilització dels fons percebuts, el compliment de l'objectiu, la realitat i regularitat de les activitats protegibles;
- g) i, en general, l'incompliment de la resta de supòsits previstos en aquest Reglament.

2. La revocació de l'ajut comporta el reintegrament de les quantitats percebudes indegudament més els interessos legals generats des de la data d'incompliment i qualsevol altra despesa que s'hagi generat i, si escau, la cancel·lació del préstec preferent i l'anul·lació de la garantia atorgada pel Govern.

3. Davant la constatació de les causes de revocació establertes, el departament encarregat de l'habitatge instrueix l'expedient corresponent, i la seva resolució l'acorda el Govern. Contra aquesta decisió, que no exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs en els termes establerts a l'article 124 del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989.

4. En el cas que s'incompleixin alguns dels requisits establerts en aquest Reglament o en la convocatòria anual d'ajuts, el Govern insta les accions legals, administratives, civils i penals que consideri adequades, inclosa la reclamació de les parts satisfetes.

Capítol segon. Comissió Tècnica de Rehabilitació

Article 14

Naturalesa

La Comissió Tècnica de Rehabilitació (en endavant, "CTR") és l'òrgan nacional de caràcter tècnic competent per valorar i proposar la resolució de les sol·licituds per acollir-se al programa d'ajuts per a la millora del parc immobiliari nacional, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables (Renova).

La CTR és un òrgan col·legiat que funciona d'acord amb la normativa vigent, amb les peculiaritats establertes en aquest Reglament.

Article 15

Funcions

La CTR és competent per portar a terme les funcions següents:

- a) Acordar el traspàs de fons de la dotació pressupostària per al programa Renova destinada a subvencions directes entre el destinat a actuacions protegibles en edificis i el destinat a actuacions protegibles en les unitats que els integren, d'acord amb el que s'estableix a l'article 7.2.
- b) Requerir al sol·licitant de l'ajut la documentació que manca a la sol·licitud d'acord amb el que s'estableix a l'article 11.1, o la documentació complementària necessària per a la correcta valoració de la demanda, d'acord amb el que s'estableix a l'article 10.4.
- c) Examinar el projecte presentat, d'acord amb el que s'estableix a l'article 9.2.b. Amb aquesta finalitat, la CTR valora que les solucions constructives i els materials emprats respectin els criteris de legalitat i de coherència tècnica establerts a l'article 5.4 i, si escau, té la facultat d'excloure els materials o les obres no essencials, deduir-ne l'import i reajustar la quantitat subvencionada. També pot proposar la inclusió d'altres actuacions no previstes quan es consideri que l'actuació proposada no és suficient per aportar una millora integral de l'àmbit que es pretén millorar.

La CTR també valora l'adequació del pressupost protegible presentat amb les obres que cal dur a terme. En cas de considerar-lo massa elevat, demana que es presentin 2 pressupostos alternatius més i, si escau, tria l'import del pressupost més econòmic per al càlcul dels ajuts que cal atorgar.

Per tal d'agilitar la valoració de les sol·licituds, es poden establir convenis de col·laboració amb els col·legis professionals per a l'anàlisi tècnica dels projectes presentats.

- d) Valorar la conveniència d'aprovar o denegar l'ajut sol·licitat i, si escau, la modalitat i la quantia d'aquest ajut, d'acord amb el que s'estableix a l'article 11.1.
- e) Prorrogar, si escau, el termini per a la formalització de l'operació de crèdit un cop superat el període establert a aquest efecte, d'acord amb el que s'estableix a l'article 7.4.
- f) Prorrogar el termini d'execució de les obres per a les quals s'ha concedit un ajut, d'acord amb el que s'estableix a l'article 5.8.
- g) Emetre el certificat de compliment de conformitat de les obres executades segons la documentació presentada pel beneficiari de l'ajut, d'acord amb el que s'estableix a l'article 12.3.

- h) Acceptar modificacions en les obres que es duen a terme i que han estat objecte de la concessió d'un ajut, d'acord amb el que s'estableix a l'article 9.2.e.
- i) Proposar la reducció de la quantia de l'ajut concedit en els supòsits establerts a l'article 12.6.
- j) Manifestar, a petició de l'instructor, el seu parer en el marc de la instrucció d'un expedient per a la revocació d'un ajut, d'acord amb el que s'estableix a l'article 13.
- k) Proposar al Govern millores en la normativa vigent per incentivar les actuacions de rehabilitació del parc immobiliari existent.
- l) Qualsevol altra que li sigui encomanada pel Govern en el marc d'aquest Reglament i la Llei 21/2013, del 10 d'octubre, per al foment de la millora del parc immobiliari, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables.

Article 16

Adscripció, composició i durada

1. La CTR està adscrita al ministeri competent en matèria d'habitatge.
2. La CTR es compon dels membres següents:
 - a) un representant del departament encarregat de l'habitatge, nomenat pel ministre responsable d'aquest àmbit, que presideix la CTR;
 - b) un representant del departament encarregat de l'urbanisme i de l'ordenament del territori, nomenat pel ministre responsable d'aquest àmbit;
 - c) un representant del departament encarregat del medi ambient, nomenat pel ministre responsable d'aquest àmbit;
 - d) un representant de l'àrea encarregada de la seguretat industrial, nomenat pel ministre responsable d'aquest àmbit;
 - e) un representant de l'àrea encarregada de l'energia, nomenat pel ministre responsable d'aquest àmbit;
 - f) un representant de l'Oficina de l'Energia, nomenat pel ministre responsable;
 - g) un representant del departament encarregat del patrimoni cultural, nomenat pel ministre responsable d'aquest àmbit;
 - h) un representant del Col·legi Professional d'Agents i Gestors Immobiliaris d'Andorra;
 - i) un representant del Col·legi Oficial d'Arquitectes d'Andorra;
 - j) un representant del Col·legi Oficial d'Enginyers d'Andorra;
 - k) un representant de l'associació anomenada Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics d'Andorra.
3. El ministre responsable de l'habitatge publica la composició de la CTR al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.
4. Els membres de la CTR tenen un substitut, nomenat en la forma establerta a l'apartat 2 d'aquest article, que exerceix les funcions en els casos d'absència justificada del titular.
5. El nomenament és vàlid fins que es nomeni un nou representant.

Article 17*Abstenció i recusació*

1. Els membres de la CTR s'han d'abstenir d'intervenir en el cas concret a tractar quan es doni alguna de les circumstàncies que es detallen a continuació:

- a) Tenir interès personal en la qüestió o conflicte d'interès amb la mateixa qüestió, o ser administrador o representant d'una persona, societat o entitat concernida per l'actuació de la CTR.
- b) Estar relacionats per parentiu de consanguinitat fins al quart grau; matrimoni o situació de fet equivalent, o parentiu fins al segon grau d'afinitat, dels directament concernits per l'actuació de la CTR.
- c) Tenir personalment plet o causa pendent amb els directament concernits, o tenir-hi una relació d'amistat íntima o enemistat manifesta.

2. En els casos en què sigui procedent, la no-abstenció donarà lloc a responsabilitat, però no implicarà necessàriament la invalidesa dels actes en què el membre de la CTR afectat hagi intervingut.

3. El president, a instància pròpia o a petició de qualsevol altre membre, pot sotmetre a la consideració de la CTR l'apreciació dels supòsits concrets que puguin comportar l'abstenció. L'acord que s'adopti és vinculant per al membre afectat.

4. El president pot ordenar als membres de la CTR en qui concorri alguna circumstància detallada en aquest article que s'abstinguin de tota intervenció en l'expedient concernit.

5. En els casos previstos a l'apartat 1, pot promoure's la recusació dels membres de la CTR en qualsevol moment.

Article 18*Funcionament*

1. El president convoca oportunament les reunions de la CTR i en dirigeix les deliberacions i els treballs.

2. Els membres de la CTR han de rebre la convocatòria, juntament amb la documentació a treballar, amb una antelació mínima de quinze dies naturals abans de la data de la reunió.

3. En la convocatòria s'estableix un ordre del dia, que conté l'aprovació de l'acta de l'última reunió, així com els punts a tractar que determini el president o les propostes que li arribin de qualsevol membre de la comissió. A l'inici de la reunió, i si així ho acorden els seus membres per majoria simple, es poden afegir nous punts a tractar a l'ordre de dia.

4. En cadascuna de les reunions es redacta una acta que recull la relació dels membres assistents, el desenvolupament de la sessió i els acords presos.

5. Han de ser presents a les reunions de la CTR la meitat més un dels seus membres perquè els acords que s'hi prenen siguin vàlids. L'assistència del president és obligatòria.

6. Els acords s'adopten per majoria simple. En cas d'empat, el vot del president té caràcter decisiu.

7. El contingut de les sessions de treball, així com els documents que s'utilitzen, són de caràcter privat, confidencial i d'ús exclusiu com a material de treball intern dels membres de la CTR.

8. El president pot proposar als ministeris competents la designació de tècnics per efectuar les actuacions de seguiment i de control necessaris, tal com s'estableix a l'article 12.3.

9. El president exerceix la representació externa de la CTR i vetlla per l'aplicació correcta d'aquest Reglament.
Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 11 de febrer del 2015

Antoni Martí Petit
Cap de Govern en funcions